

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izbaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

105. vlada tretje republike

Daladier je sestavil vlado nacionalne obrambe

PARIZ, 11. aprila. Včeraj popoldne je Daladier sestavil sledečo novo vlado: ministrijski predsednik in ministri za narod-

BONNET

novi francoski zunanji minister

no obrambo Daladier, podpredsednik vlade in minister za koordinacijo gospodarstva Chautemps, notranji minister Albert Sarraut, zunanji minister Georges Bonnet, minister za zgradbe Frossard, minister za delo Ramadier, minister za letalstvo Guy la Chambre, minister za vojno mornarico Champinchi, minister za kolonije Georges Mandel, minister za narodno prosveto Jean Zay, minister za pokojnine Queille, trgovski minister Genatin, poštni minister Jules Guillet, minister za trgovinsko mornarico de Chappe de Laine, minister za narodno zdravje Marque Riquart, finančni minister Marchandeau. Nova vlada se more označiti kot vlada nacionalne obrambe v najširšem smislu besede. V novi vladi je 12 radikalov, 3 člani republikanske socialistične unije in tudi skupine sredine, en član demokratske zveze, en neodvisni republikanec, en narodni demokrat in en član demokratske levice. Nova Daladierova vlada je 105. vlada tretje republike in peta vlada v sedanjih zakonodajnih dobi.

SARRAUT

novi francoski notranji minister

PARIZ, 11. aprila. Nova vlada Daladierova, ki jo sestavljajo pretežno radikalni socialisti ter umerjeni elementi iz srednjih skupin, je bila sicer časovno sestavljena v napovedanem roku, vendar pa ne vidi pariški tisk v tej sestavi izhoda iz latentne krize. Današnji jutranji listi prorokujejo Daladierovi vladi kratko življenje. Kakor se plosno ugotavlja, se Daladieru ni posrečilo, da stvari vlado narodne koncentracije. Daladier se je moral zadovoljiti s provizorijem, v katerem vidi tisk izhod za silo. Socialisti, ki so se sicer oddaljili od komunistov, so odklonili sodelovanje v novi vladi. Daladierova vlada bo morala od slučaja do slučaja računati s podporo socialistov. Vendar pa so v vseh krogih navzlic kritiki občutili, da stavi Daladierove vlade neke vrste olajšanje, ki je prineslo gotovost, da se ne bodo več dogajali razni eksperimenti. Predsednik vlade Daladier je imel sinoči v

Pariški tisk napoveduje Daladierovi vladi kratko življenje — „Izhod za silo“ — Navzlic vsemu ublažitev položaja

radiju govor na francoski narod. Svoji izvajalnih je povdarjal, da si bo nova vlada, kateri ima čast predsedovati, v prvi vrsti prizadevala, da izgradi francosko državno obrambo in da pristopi zatem k izgrajevanju na področju socialne politike in gospodarskega napredka. V ta namen pa je potrebno, da so si vsi Francozi svesti zahtev časa in da podpro vlado, ki hoče premostiti neštete težkoče, pred katerimi se je znašla.

V vsej Nemčiji 99.8% „da“

V VZHODNI MARKI: 99.75% DA, 0.2% NE

BERLIN, 11. aprila. Pri včerajšnjem plebiscitnem glasovanju je bilo 49.546.950 volilnih upravičencev. Oddanih glasov je bilo 99.55%, to je 49.326.791. Z »da« je glasovalo 48.799.269 (99.8%), z »ne« pa 452.180 oziroma 0.92%.

DUNAJ, 11. aprila. Ob pol 24. uri sta sporočila državni namestnik Vzhodne marke dr. Seiss Inguart ter pokrajinski vodja in plebiscitni komisar Bärckel vodji in kancelarju nemške države A. Hitlerju, da se je ves nemški narod Vzhodne marke priznal k veliki nemški državi. 99.75% vseh avstrijskih Nemcev je izreklo svoj »da« za veliko nemško državo.

GRADEC, 11. aprila. (mesto): volilnih upravičencev 109.466. Oddanih glasov 109.329. »Da« 108.838, »Ne« 377, neveljavnih 114. Odstotni delež glasov »da« 99.65. Gradec (okolica): volilnih upravičencev 85.076. Oddanih glasov 84.948. »Da«

84.847, »Ne« 87, Neveljavnih 14. Odstotni delež glasov »da« 99.90.

DUNAJ, 11. aprila. Definitivni rezultati glasovanja v Vzhodni marki so sledeči: Vseh volilnih upravičencev je bilo 4 milj. 352.088. Oddanih glasov je bilo 4.339.155, to je 99.92%. Z »da« je glasovalo 4 milj. 422.266 volilcev ali 99.75%. Z »ne« pa je glasovalo v vsej nemški Avstriji 11.193, to je 0.2%. Število neveljavnih glasov znaša 5.696, to je 0.05%.

BERLIN, 11. aprila. Berlinski izid volitev je sledeč: Volilnih upravičencev 1 milj. 149.752. Z »da« je glasovalo 1.140.160, z »ne« pa 8.683, neveljavnih glasov je bilo 909. Večje volilno okrožje okoli Berlina je dalo sledeče rezultate: Volilnih upravičencev 3.278.168, volilo je 99.8, z »da« je glasovalo 99.41%, z »ne« pa 0.51%, neveljavnih glasov je bilo 2.520.

Splošna mobilizacija v vsej republikanski Španiji

BARCELONA, 11. aprila. Ministrski predsednik in vojni minister Negrin je odredil splošno mobilizacijo v vsej republikanski Španiji in Kataloniji. Vsi moški, ki so po zakonu in nabornih komisijah proglašeni za vojaško sposobne, se morajo prijaviti vojaškemu poveljstvu v treh dneh. Vsi oficirji in vojniki, ki so trenutno na dopustu, se morajo vrniti h kadru v 48 urah. Kdor se ne bi odzval mobilizacijskemu pozivu, bo proglašen za vojnega begunca in postavljen pred vojaško sodišče, ki ga bo po zakonu obsodilo na smrt.

politični krogi menijo, da je to zadnji poskus republikanske Španije, da se reši končnega poraza in propasti. REPUBLIKANSKE BOMBE NA FRANKOVSKO PODMORNICE.

BARCELONA, 11. aprila. Frankova letala so bombardirala Tortoso, Alicante in mesto Santa Barbara. Republikanska letala pa so pred Almerio opazila več frankovskih podmornic, ki so jih ohlapali z bombami. Zatrjujejo, da so jih potopili, ker se podmornice zatem niso več pojavile na morskem površini.

Bivši kancelar dr. Ender aretiran

DUNAJ, 11. aprila. Bivši zvezni kancelar in bivši predariski deželni glavar dr. Ender je bil aretiran in sicer zaradi neurednosti in davčnih zadev. Dr. Ender je bil namreč predsednik vrhovnega računskega dvora na Dunaju ter nadzorni svetnik številnih delniških družb. Dr. Otto Ender (star 63 let in je tvorec avstrijske

stanovske ustave iz leta 1934. Ender se je že preje zavzemal proti priključitvi Avstrije, po Dollfussovemu umoru pa se je umaknil iz vlade ter je prevzel mesto predsednika vrhovnega računskega kontrolnega urada. Aretiran je bil tudi princ Karl Emil Fürstenberg, ki je bil v Avstriji poslanik v Madridu.

70.000 ljudi ogroženih

NEWYORK, 11. aprila. Poplava v Alabamiji in Georgiji se vedno bolj širi. Doselej je našlo smrt v naraslem vodovju okoli 30 ljudi. Reka Alabama ogroža me-

sto Vontgomery, ki šteje 70.000 ljudi. V Pamti »Teksas« je snežni mež razdejal več hiš in je bilo več ljudi ubitih.

Palecki

V Butalah: za pet tihih minut

»Kmeti list« piše v štev. 14: »Za pet tihih minut: Udruženje posestnikov novih zgradb na Brinju pri Ježici je ustanovilo, bog nas ga varuj, tiskarski koncern in začelo z izdajo dnevnika, ki mu ne bo kos sam zelenc na Jesenicah. Prva številka, ki je izšla na dan svetega Klemenca, prinaša v političnem delu, ki je namenjen v prvi vrsti brinjevcem in njihovi bližnji okolici, tale »cmoka«: »Ko je bil izvoljen Matevž Krč v Butalah za župana. Je dal v nedeljo po maši pred cerkvijo javno razglasiti, da bo njegovo županovanje največja sreča za vse butalce, ker bo uvedel strogo revizijo in štedenje pri vseh občinskih poslih in uslužbencih, s prihranjenim denarjem pa bo plačal občinske dolgove. S štednjo je začel ob novem letu s tem, da je dal občinskemu konjaču za pol leta brezplačen dopust, za drugo polovico leta pa mu je zato povišal plačo za 100 odstotkov. Nasprotno pa je dobila občinska babica v prvi polovici leta dvojno plačo, v drugi polovici pa brezplačen dopust. Izmed dveh občinskih policajev je enega odpustil iz službe, drugemu pa podvojil plačo, ker zdaj bo moral sam loviti tatove in razbojnike. Najbolj trda pa je predla občinskemu pastirju Johanu. Temu je oče župan zagrozil, da jih bo dobil za vsako ovco, ki bo manjkala v čredi, po 25 na december. Ko je prišla za to določena komisija na občinski pašnik ter preštela ovce, je ugotovila, da so štiri ovce preveč in da manjka občinskemu kostrunu rep in eni ovci levo uho. Ker pa za tako škodo ni bila za pastirja Johana že naprej določena kazen, zato je občinski odbor sklenil, da se pastirju naroči, naj se sam obesi in pokoplje na občinske stroške.«

Brez Jugoslavije ni Slovencev

Celjska »Nova doba« poroča v št. 15: »Ker politika ni sportna zabava za posameznike, je na vsak način treba stremeti za tem, da se kvarno početje in medsebojno izigravanje zajezi in tako omeji, da ne bo moglo v bodoče roditi še hujših posledic kakor jih je v preteklosti. V interesu jugoslovenstva in v interesu narod. in gospodarskega obstoja Slovencev je, da postavimo našo politiko na novo in zdravo podlago, na tako, ki jo želi narod, ne pa mešetarji in prekupčevalci, pa naj si nadenejo tako ali tako barvo. Samo tisti, ki bo doumel, razumel in spoštoval narodovo voljo in njegovo zdravo hotenje, nam lahko s svojim delom pomaga iz mrzličnega močvirja, v kakršno so nas pahnil z združenimi močmi vse neugodne okolnosti, ki so v teku let delovale proti nam. S takimi zdravili političnih temeljev, ki jih izza svojega pojava na naših tleh naglašajo in pospešujejo kmetijsko gibanje, bomo prav gotovo kmalu našli pot do tja, ko bo uspeh Slovencev razveselil tudi Srba na skrajnem jugu in obratno. Samo taka enotna zavest v sreči in nesreči, v delu, trpljenju, borbi in zmagi pa res pomeni jugoslovenstvo in mu daje notranjo vsebino, ne da bi kdorkoli bil kaj okrnjen za svoje pravice. To moramo doseči, kajti brez tega ni Jugoslavije, a brez Jugoslavije ni več zlasti nas — Slovencev.«

Krščanske stvari

»Kmet. list« poroča v št. 14: »Po dolgem času bomo vendarle prišli do svoje šole v naši lepi fari. Šolski prostori se nahajajo že dolgo vrsto let v mežnariji in otroke poučujejo ves čas župniki. Lastnih šolskih prostorov nismo imeli. Do

Sokolske vesti

Oblikujemo nacionalno prepojen in borben sokolski rod!

Včeraj predpoldne je bil ob polnoštevili udeležbi številnih zastopnikov posameznih sokolskih edinic iz vsega našega obmejnega ozemlja v slavnostno okrašenj zgornji dvorani Narodnega doma letošnji redni letni občni zbor mariborske ter številčno izredno močne mariborske sokolske župe. Otvoril in vodil ga je neumorni ter zaslužni starosta br. dr. Milan Gorišek, ki je svoje uvodne besede posvetil prvemu sokolskemu starosti, našemu ljubljensku kralju Petru II. Zbrano sokolstvo je priredilo svojemu starosti spontane in viharne ovacije. Druga topla in spominska beseda je bila posvečena spomenu nepozabnega prvega staroste marib. sokolske župe blagopokojnemu dr. Ljudevitu Pivku. Prisrčnega pozdrava je bil deležen savezni delegat, starosta celjske sokolske župe br. Jože Smrtnik. Sokolski zbor je enodušno pooblastil župno vodstvo, da pošlje iz letošnje zboru pozdravne brzojavke br. savezni upravi v Beograd, nadalje ministru za telesno vzgojo naroda dr. Miletiču in bivšemu mestnemu poveljniku br. generalu Milenkoviču.

Uvodni in vznešeni besedi župnega staroste, ki so ga zbrani Sokolji prekinjali z živahnim odobravanjem, je sledila živahna in razgibana ter stvarna debata k poročilu ostalih društvenih funkcionarjev, o katerih smo že izčrpno poročali v sobotni številki našega lista. Iz poročil in debate posnemamo povdarek sokolstva, da je temelj vsemu telesna vzgoja v cilju: **En narod, en kralj, en dom!** Dosedanja praksa organizacije zidanja sokolskih domov je pokazala potrebo enotne izvedbe, dočim je nabava krojev najbolj posrečena na zadrugi podlagi. Iz vrst delegatov je izšla iniciativa po **podsetorjenem narodnoobrambnem delu**, zlasti v našem obmejnem pasu. Sokolska Petrova petletka pa naj bo tudi idejno vzgojna, da bo iz sokolskih vrst izšel narodno zaveden ter borben sokolski rod. Po tej temeljiti debati je br. Kocmut predlagal dotedanjemu odboru razrešnico, blagajniku s pohvalo, kateri predlog je bil soglasno sprejet.

Ognjevitje ter idejno globoko zajete so bile pozdravne besede saveznega delegata br. Smrtnika, ki je v svojem govoru podčrtal veliko skrb, ki jo posveča uprava SKJ mariborski obmejni župi, zlasti v pogledu sanacije sokolskih domov. Vežejo nas močne vezi skupnega dela in skupnih naporov in mora biti sokolsko delo predvsem **narodnoobrambno**, da bomo vzgojili iz naše mladine rod dobrih državljanov ter hrabrih vojakov. Razmere in prilike nam to narekujejo!

Na letošnjem zboru je bilo sprejetih tudi več pomembnih predlogov, med njimi tudi ta, da se mariborska sokolska župa poimenuje po pok. dr. Pivku.

zadnjih občinskih volitev je bil tudi sedež občine Trebeljevo v naši vasi. Bivši župan Peter Končar je kupil za občino lepo in prostorno hišo po zelo ugodni ceni. Novi občinski odbor je preložil sedež občine iz Štange na Prežganje. Občinski urad se je preselil iz lastnih prostorov v najemniške lokale na Prežganju, ki so last ondotne cerkve. V občinski hiši na Štangi imajo svoje prostore tudi orožniki. Te dni je prišla na Štango komisija, ki naj bi proučila vprašanje novih šolskih prostorov. Komisija je ugotovila, da je občinska hiša prav dobra za šolske prostore. Z malimi stroški se bo lahko preuredila za dvorazrednico. Nova zgradba bi stala najmanj 300.000 dinarjev. Z občinsko hišo si prilhrani občina ogromno vsoto. Sedaj šele vidimo, kako pametno in dobro je gospodaril bivši župan Peter Končar. Spominjamo se še grdih napadov od strani njegovih nasprotnikov zaradi nakupa te hiše. Koliko obrekovanja je moral Končar tedaj prenesti zato, ker je občino koristil. Sedaj se pa obrača burja ravno zoper tistega, ki je svojčas veter sejal. »Domoljub« je v tem pogledu prednjačil in Končarju krivico delal. Kdaj bo pa storjeno krivico popravil? Takih krščanskih stvari pa od njega seveda nihče ne pričakuje.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova župna uprava: starosta dr. Milan Gorišek, I. podstarosta Ljudevit Kranjc, II. podstarosta dr. Franjo Salamun, III. podstarosta Ivan Rojnik, prosvetar dr. Makso Kovačič, tajnik Friderik Degen, nam. Jože Hren, statistikar s. Berta Zavodnik, zdravstveni ref. dr. Pavlič, namestnik dr. Leo Kac, socialni ref. Španger, četni referent Jakob Štuhec, gospodar Tajzel, referent za SPP Mihajlo Dojčinović, disciplin. ref. dr. Juhart, gradbeni referent Končnik, narodnoobr. ref. dr. Slavko Fornazarič, blagajnik Ferdo Prelog. Ostali člani župne uprave: Franjo Bureš, dr. Rudolf Kac, Anton Krejči, Fr. Rems, Rado Lenart, M. Mastnak, Janko

V vrtincu borbe za naslov prvaka LNP

V četrtem kolu so železničarji premagali Kranjčane, Čakovčani pa Celjane! — ISSK Maribor je v Ljubljani remiziral — V prvenstveni tabeli vodi ČSK

Četrto kolo tekem za prvenstvo LNP se je včeraj odigralo v Mariboru, Ljubljani in Čakovcu. V Mariboru in Čakovcu sta zmagala favorita, v Ljubljani pa je ostala tekma neodločena. Čakovčji SK je v prvenstveni tabeli obdržal vodstvo, dočim se je SK Železničar premaknil z zadnjega na četrto mesto. Do prihodnje nedelje je situacija v prvenstveni tabeli naslednja:

Čakovački SK	4	4	0	0	11:4	8
ISSK Maribor	4	2	1	1	8:6	5
SK Hermes	4	1	2	1	9:8	4
SK Železničar	4	1	1	2	7:7	3
SK Kranj	4	1	0	3	3:8	2
SK Celje	4	1	0	3	2:7	2

SK Železničar : SK Kranj
2:1 (0:0)

Železničar ni imel včeraj bogve kako težkega dela. Moštvo je igralo, čeprav ne velikega nogometa, pa vsaj resno, in so se igralci po svojih močeh potrudili, tako da lahko trdimo, da si je enajstotica zmagalo zaslužila. V splošnem je SK Železničar predvajal povsem zadovoljivo igro, zlasti na polju, in če bi bili igralci v kazenskem prostoru nasprotnika malce več odločni, bi morda želi še večji uspeh. V domačem moštvu ni bilo slabe točke. Najboljša formacija je bila napadalna vrsta, ki je zlasti v polju dobro zaigrala. Krilci so bili vendarle malo preveč ofenzivni, dočim je bila ožja obramba na trenutke nesigurna.

Kranjčani so tudi lepo zaigrali. Pogrešali pa smo požrtvovalnosti in elana, s katerimi vrlinami se je moštvo odlikovalo pred 14 dnevi v tekmi proti ISSK Mariboru. V splošnem je bila tekma zelo fair, tako da sodnik g. Hobacher iz Celja ni imel preveč težkega dela. Oba gola za Železničarje je zabil Pavlin, in sicer v 3. in 24. minuti drugega polčasa, dočim je častni gol za Kranj padel v 39. minuti drugega polčasa po desni zvezi.

V predtekmi je mladina SK Železničar-

Zorko, Peter, Močnik, Janko Pirc, Franjo Stopar, Miloš Ledinek, Franjo Špes, Anton Požar, Šašel, Vitomir Čilenšek, Lojze Struna, inž. Teržan, Ferdo Vigele, dr. Bruno Vojak, Jurica Zadavec, dr. Teodor Zbrizaj, Štefan Blažič, dr. Boris Mihalič, dr. Leo Kac, Jože Mohorko, Slavko Nišlvec in br. Lavrenčič. Župno načelstvo: Komac, Hočevar in Polič ter Makučeva, Petrovičeva in Gačnikova. Revizorji: Drago Kocmut, Joško Hvalenc, Mirko Žerjav, Josip Bratuš, Franjo Pišek. Častno razsodišče: dr. Franjo Lipold, dr. Juhart, dr. Ivan Jančič, dr. Slavko Fornazarič in Zemljč Ivan. Praporščak Nace Vidmar, namestnik Nič.

V popoldanskih urah se je podala župna deputacija s saveznim delegatom br. Smrtnikom na Pobrežje, kjer so se naši čuvarji severne meje poklonili spomenu vrlega nacionalnega borca dr. Pivka na njegovem grobu in položili nanj lep venec.

ISSK Maribor : SK Hermes
3:3 (2:3)

ISSK Maribor je včeraj gostoval v Ljubljani, kjer je nastopil proti Hermesu. Ljubljanska kritika pravi, da je Hermes z veliko srečo obdržal eno točko, dočim se ima ISSK Maribor zahvaliti edino svojemu vratarju, da ni odnesel obeh točk domov. Po igri, ki jo je predvajal ISSK Maribor, bi Mariborčani zaslužili zmago, kajti bili so skoraj ves čas v premoči, kar velja zlasti za drugo polovico, ko domačinov niso pustili do sape. Sodil je g. Deržaj iz Ljubljane.

Štiri nove skakalnice MZSP!

Včeraj dopoldne je bil pri »Orlu« 9. redni letni občni zbor Mariborskega zimskosportnega podsaveza, ki ga je otvoril in vodil dolgoletni zaslužni predsednik g. Miloš Gnuš. Pozdravil je prisrčno delegate 11 klubov, od včlanjenih 14, posamezno pa zastopnike oblastev in drugih organizacij in sicer magistratnega direktorja Rodolfa kot zastopnika mestne občine mariborske, polkovnika M. Božoviča kot zastopnika mestnega poveljnika generala Stanojloviča, narodnega poslanca dr. Jančiča, dr. Tomiška kot zastopnika SPD ter g. Kumstlja kot zastopnika JZSS. Nato je podal g. Gnuš obširno poročilo o delovanju MZSP v preteklih poslovnih dobi. V svojem poročilu je podrobno razčlenjeval težkoče, ki jih je imel MZSP pri izvedbi svojega programa. Poročal pa je tudi o uspehih vztrajnega in požrtvovalnega dela.

Iz poročila agilnega tajnika g. J. Končarja je razvidno, da šteje MZSP 17 članov, in sicer 12 sportnih društev, 4 planinska društva in 1 tujskoprometno društvo. Porast števila MZSP je pripisovati dejstvu, da je bil bivši koroški zimskosportni podsavez razpuščen ter so bili

Čakovački SK : SK Celje
3:1 (2:1)

Tudi Celjani so morali pustiti v Čakovcu obe točki. Domače moštvo je bilo boljše kakor gostje, dasi oba nasprotnika nista predvajala dobre igre. Sodil je dobro g. Bergant iz Maribora.

Tekme za državno prvenstvo

Split: Hajduk:Ljubljana 3:2 (2:0).

Zagreb: Gradjanski:Slavija 0:0, Hašk: Concordija 2:1 (0:0).

Beograd: Jugoslavija:Jedinstvo 0:0, BSK:Bask 2:1.

Tekmovanje za državno prvenstvo v cross-countryju je bilo včeraj v Ljubljani. Startala so 4 moštva s po 8 tekmovalci. Prvenstvo si je priborilo moštvo ASK Primorja z 42 točkami, 2. Concordia 58, 3. Maraton 101, dočim se Ilirija ni plasirala. V konkurenci posameznikov je bil 1. Flas (Hašk) v času 25:26,8, 2. Krevs (Primorje) 25:43, 3. Bručan (I) 25:55, 4. Sindelar (C) 26:15,6, 5. Šurbek (C) 26:24.

Podporočnik Hlebov si je pri zagrebških dirkah priboril prvo mesto

V Zagrebu je bila včeraj gorska motociklistična dirka, in sicer na Jelenovcu. Prireditve so se udeležili tudi dirkači Motokluba »Pohorje«, katerega član podporočnik Aleksander Hlebov si je priboril prvo mesto v kategoriji turističnih motorjev. A. Hlebov, ki je eden najuspešnejših mariborskih dirkačev, je dirkal na motorju ADP 500 ccm ter je dosegel čas 1:25,6. V ostalih kategorijah so zmagali sami Zagrebčani. G. A. Hlebov je dosegel nov rekord tudi na omenjeni dirkalni progi v kategoriji turističnih motorjev, dočim dirkači v ostalih kategorijah niso dosegli niti rekordnega časa lanskega leta. Simpatičnemu in priljubljenemu častniku A. Hlebovu iskreno čestitamo k lepemu uspehu, ki je bil dosežen v hudi konkurenci.

Vlad. Travner:

Starokatoliška cerkev

3. v Ljubljani, kjer stoluje slovenski starokatoliški škofijski vikar.

Konzultorji (kanoniki) so v Novem Sadu, Splitu in Sarajevu. Razven teh sta nameščena v Zagrebu še en vojaški kurat in en državni katehet. V cerkvi je tudi še en naslovni škof — generalni vikar Vladimir Kos.

Slednjič se ozrimo še na razmere v Sloveniji. Pri nas je bilo staroslovansko bogoslužje zelo močno razširjeno še v zadnjih 3 stoletjih srednjega veka; deloma se je ohranilo celo od okt. 1700, ko so ga zatrli jezuiti. Iz novejšega časa so splošno znane borbe za našo liturgijo v Rimanju pri Trstu (1910). Med vnete zagovornike

našega jezika v cerkvi je spadal znani jezikoslovec o. Stanko Škrabec. V Mariboru pa se je zavzemal za te ideje tik pred vojno zlasti dr. Ljudevit Pivko. To so nekaki predhodniki slovenske starokatoliške cerkve. Sedaj imamo tri cerkvene postojanke:

1. v Ljubljani, Ulica na grad 8 — ustanovljena 1931 —, od koder se opravlja dušno pastirstvo za vso nekdanjo Ljubljansko oblast. Ima svojo kapelo v Gosposvetski ulici. Vernikov šteje okoli 700. Škofijski vikar (za vso Slovenijo), voditelj diaspore in župnik je Ferdo Lavrinc;

2. v Mariboru, Tattenbachova ul. 27-II, ustanovljena 1934 za sreme Maribor desni in levi breg, Ptuj, Ljutomer, M. Sobota, Dol. Lendava in Dravograd. Služba božja se vrši v Narodnem domu. Vernikov je okoli 400. Vikar je Franc Šegula; dose-danji predsedniki občine pa so bili znani kulturni delavci in šolski upravitelj v Stu-

dencih Anton Hren († 1936), Leopold Reja, Franc Zupančič in Franc Čoš;

3. v Celju, Razlagova ul. 8 — ustanovljena 1936 — za sreme Celje, Laško, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Slov. Konjice, Slovenjgradec in Gornji grad. Služba božja se vrši v Narodnem domu. Vernikov šteje okoli 300. Vikar je Radovan Jošt.

V kratkem bo začel izhajati v Ljubljani slovenski cerkveni list »Glasnik starokatoliške cerkve«.

(Viri: Zelenka, Der Altkatholizismus, 1919; Kürty, Das christkatholische Beckentnis; Amrhein, Der Christkatholizismus; St. Zagorac, Narodna cerkva kod južnih Slavena: Hrvata i Slovenaca, Srba i Bugara (1926); Hrvatski katolički kalendar Grgur Ninski (1934); Starokatoliška cerkev (1938); nadalje članki v leksikonih (Brockhaus, Mayer i. dr.), v Starokatoliku i. dr. Mnogo podatkov mi je dal g. vikar Fr. Šegula.) (Konec).

Mariborske in okoliške novice

Akademija srednjih in meščanskih šol

Precej v začetku moramo povedati, da je bila letošnja akademija, ki se je vršila v nedeljo 10. aprila ob 10. uri v Unionu, prav vestno pripravljena in da je bil uspeh zares lep. Mladi pevci in godbeniki so pokazali mnogo volje in zdravega smisla za glasbene lepote.

Osmošolec klas. gimn. C. Cvetočko je vodil združene orkestre mariborskih srednjih šol, ki so složno izvedli L. van Beethovnovu uverturo h Coriolanu in ritmično razgiban A. Dvořákov Slovanski ples št. 8. — Izvajanja meščanskošolskih mladinskih zborov naj navedemo skupaj: I. dekliška mešč. šola je pod vodstvom ge. J. Černetove ob klavirski spremljavi ge. Rozmanove pristržno podala V. Mirkovo »Jurjevo« in H. Sattnerjevo »Zabjbo«. — Narodni »Zrasle so mi tri drobne konoplje« in živahno »Ptičjo svatbo« (v Mirkovi priredbi) je II. deška mešč. šola pogumno zapela. Vodi g. V. Živko. — Ga. M. Zaherlov je v II. dekl. mešč. šoli fino izvajala Adamičevo »Cigansko« in Milojevičevo »Sankanje«. — Meščanska šola šolskih sester je pod vodstvom s. Dulcissime z lepimi poudarki podala Vodopivčevo »Pojdimo spat«, I. deška mešč. šola pa se je pod dirigentom g. V. Šušteršičem postavila z Mokranjčev VIII. rukovetjo srpskih narodnih pesama. — Moški zbor klasične gimnazije ni številen, zato pa ubran. G. prof. K. Pahor si je tokrat izbral Devono »Soči«, narodno »Barčica« (O. Dev) in Adamičevo »Završke fante«. — G. J. Ostrovška je dal na spored tri odlomke iz Foersterjevega »Venca« in Mokranjčev »Pazar živine«, ki jih je mladinski zbor nepopolne real. gimnazije (pri klavirju R. Debevčeva) dostojno podal, mešan zbor real. gimnazije pa je pod vodstvom istega dirigenta sveže zapel I. Ocvirkov »Rožmarin« in narodne speve iz Foersterjevega »Goreniskega slavčka«. Mladinski zbor klas. gimn. (dir. g. prof. Pahor) ima prijeten način podajanja, kar smo opazili pri Beethoven-Pregljevi »Večerni« in narodni »Cin, can, cvrgudan« (Žganec-Pregelj). — Prav zadovoljiv je bil nastop ženskega zbora z učiteljske šole sester (vodi s. Dulcissima), ki je zapel Adamičev venček (Sijaj sonce, Zima odhaja, Lepo mlado jutro, Jezus sadil je vinograd) in Sattnerjev »Spomin na Planico«. — Zadnje skupino je absol-

rega posnemamo, da je finančno stanje MZSP ugodno ter da se je letos odplačal zadnji dolg, ki ga je imel MZSP. Nato je poročal načelnik tehničnega odseka g. H. Lautner. V tej sezoni se je dogradila smuška pot od Sv. Bolfenka v Pekre ter se je začela gradnja nove smuške standardne proge z Jezerskega vrha v Josipov dol. Poleg teh dveh prog se je trasirala še tretja, ki vodi iz Ravnjakovega vrha v Ribnico. Da se klubom olajša prirejanje tekem, si je MZSP nabavil telefon s potrebnim kablom in razne tehnične pripomočke za prirejanje tekem, ki so članom na razpolago. Ker se v tej disciplini opaža popolno pomanjkanje naraščaja, je odbor sklenil zgraditi dve majhni skakalnici v bližini Maribora. Razen tega pa bo MZSP gradil veliko skakalnico pod Senjorjevim domom. Ker pa sedem skakalnic na vsem področju MZSP ne zadostuje zahtevam mladine, je naloga vseh članov MZSP, da pomagajo s čim prejšnjo realizacijo teh načrtov.

V imenu nadzornega odbora je poročal narodni poslanec dr. Jančič, ki je predlagal odboru razrešnico, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Po kratkem odmoru so sledile volitve in je bila soglasno izvoljena naslednja nova uprava: Miloš Gnuš predsednik. Odborniki D. Senica, S. Voglar, dr. St. Lutman, kapetan Ilić, dr. Hrašovec, Poženel, dr. Schrott, M. Dolinšek, Forstnerič, Fanel, Lautner, Zorž, Kovač, Čerin, Pinat, inž. Krivčenko, Klun, Kožuh, Šapec, M. Golob, Kaučič in Konič. Nadzorni odbor: narodni poslanec dr. Jančič in mag. direktor Rodošek. Odbor se bo konstituiral na svoji prvi seji. Pri slučajnostih so se spregovorili g. Kovač iz Celja, dr. Tominašek in Aljančič, nakar je predsednik g. Gnuš zaključil uspešni občni zbor.

viral mešan zbor drž. učiteljske šole, ki ga vodi g. prof. Pahor. Lepo zlito in polno so zapeli Adamičevo »Fantu«, Devovo »Ura dvanajst...«, Lajovčevo »Kišo«, Tajčevičeve »Vesele popevke« in h koncu državno himno (pri himni naj občinstvo mirno stoji; tudi sicer je bilo v dvorani vse preveč nemirno!).

Toliko o sporedu. Vse, kar je naša mladina pri tej akademiji pod vodstvom svojih dirigentov lepega in plemenitega pokazala, nas neizrečeno veseli, saj je to važen prispevek k nacionalni in srčni vzgoji. V našem skupnem interesu je, da bo ta mladina s plemenitim nacionalnim navdušenjem stremela za velikim svetlim ciljem: za popolnim, temeljitim in vsestranskim narodnim preporodom, po katerem nujno in neodložljivo kliče in ga zahteva čas!

OJNS v Mariboru je imela včeraj dopoldne pri »Novem svetu« svoj redni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil predsednik J. Grešak. Njegovemu splošnemu poročilu o delovanju organizacije je sledilo podrobno poročilo tajnika tov. Urbančiča. Podrobno je orisal smerice in program JNS predsednik sreske organizacije JNS v Mariboru g. dr. Franjo Lipold. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanj odbor z g. J. Grešakom na čelu.

Ob včerajšnjem gostovanju g. Jelačina v Schubertovi vlogi operete »Pri treh mladenkah« je bilo gledališče precej dobro obiskano. G. Jelačin je podal Schubertov lik igralsko zadovoljivo, zlasti figurativno posrečeno. Ob nekaterih samospevih, zlasti v zadnjem dejanju, se je pokazalo, da bi svoj glas v primeru vztrajnega šolanja ter stalne zaposlitve lahko dvignil tudi v višinah, kakor ga stalno obvladuje v nižinah.

Odprta noč in dan so groba vrata... V splošni bolnišnici je umrl v 76. letu svoje dobe zasebnik Josip Cokan. Na Polbrežju, Nasipna ulica 48, je preminila zasebnica Josipina Rezmanova, stara 80 let, na Tezmem, Maistrova ulica 68, pa je izdihnil v 58. letu starosti progovni delavec Karel Maček. Žalujemo preostalim naše toplo sočutje!

OPOZORILO!

Tem potom opozarjam vse one, ki širijo o meni iz zlobnosti ali kakorkoli neresnične vesti, da bom proti vsakomur sodno postopal.

RUDOLF LOTZ.

Krasni, cvetoči Jadran vabi! »Putnikov« izlet z brzovlakom za Veliko noč, od 15. do 19. aprila. Vožnja in popolna prvovrstna oskrba le Din 540.— Prijave do 13. aprila pri »Putniku« Maribor.

Trgovine na veliko soboto. Opozorjamo, da smejo biti gl. čl. 30 uredbe kr. banke uprave v Ljubljani z dne 1. maja leta 1937 na veliko soboto vse trgovine s specerijskim, kolonijalnim blagom ter z delikatesami in sploh trgovine z živili odprte samo do 7. ure zvečer. Vse druge trgovine pa, ki se ne bavijo s prodajo živih, morajo biti zaprte brezpogojno že ob 5. uri popoldne, ker sledi sicer občutna kazen. P. t. občinstvo se naproša, da si pravočasno nabavi svoje potrebščine, da izostanejo eventualne neprilike. Združene trgovcev za mesto Maribor.

Velika noč v Gradcu! »Putnikov« avtokar izlet od 17. do 18. aprila. Vožnja in vizum Din 110.— Takojšnje prijave: »Putnik« Maribor.

Železničarska nabavljajna zadruga sklicuje za torek dne 12. aprila 1938 ob 7. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma članski sestanek z važnim dnevnim redom. Vsi člani se vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Staroštevstvo gasilske župe, srez Maribor leve breg, opozarja vse predstnike čet svojega področja, da hodijo po srezi različni agentje zavarovalnic z motivacijo, češ da je izdala gasilska zajednica dravske banovine nalog, da se mora vsaka četa takoj zavarovati. To ne odgovarja resnici. Četne predstnike opozarjamo, da tem zavarovalnim agentom ne nasedajo.

Kino

Kino Union. Najboljše filmsko delo »Dobra zemlja« v nemškem jeziku. Luise Reiner in Paul Muni.

Radi volitev delegatov v Nabavljajno zadrugo drž. usl. se vrši sestanek I. volilne edinice (prvi in četrti okraj) danes v ponedeljek ob 20. uri pri Gambirinu. — Dostop imajo samo zadrugniki te volilne edinice. — Volilni odbor združenih stanovskih organizacij.

Brivnice in česalnice bodo odprte na veliko soboto do 19. ure, velikonočno nedeljo zaprte, v ponedeljek od 7½ do 12. ure odprte. — Radi skrajšanega delovnega časa in obilice strank v soboto so naprošeni študentje, šolarji in deca, da se poslužijo ob dnevi pred soboto.

Za izlet na Dunaj (Velika noč) od 16. do 18. aprila z modernim avtokarom se sprejemajo prijave le še do 12. aprila. Vožnja in vizum le Din 260.— Prijavite se takoj pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj.

Nad motorjem je izgubil oblast 21letni delavec Franc Tacer iz Mlinske ulice 44. Ko je sinoči okrog 20. ure vozil po Kralja Petra cesti v Studencih se mu je motorno kolo tako nagmilo, da je tresčil s spremljevalcem vred z vso silo na cestni tlak. Obležal je ves v krvi in nezavesten in so ga poklicani reševalci morali odpreniti v tukajšnje splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili težje poškodbe na glavi, notranje poškodbe ter odrgnine po vsem telesu.

Starčka je povozil... Nek brezobzirni kolesar je v največji brzini povozil 84-letnega starčka Albina Senekoviča, ki je uprav v tem trenutku hotel prekorajiti Ruško cesto. Starček je obležal s srto levo nogo in notranjimi poškodbami na tleh. Mariborski reševalci so ga odprenili v tukajšnje splošno bolnišnico, kjer se sedaj zdravi.

Velikonočna številka

nudi vsako leto našim pridobitnim ter poslovnim krogom dragoceno insercijsko konjunkturo,

izkoristite ugodno priliko!

„VEČERNIKOVA“

velikonočna številka v povečanem obsegu in nakladi ostane radi praznikov tri dni aktualna ter bo do slednje podrobnosti zanimala vse kroge naših čitateljev. Oglase za to številko sprejema uprava „Večernika“ Grajski trg 7/1 do petka 15. aprila do 18. ure. V izjemnih slučajih še v soboto 16. aprila do 9. ure dop.

Narodna gledališča

Ponedeljek, 11. aprila: Zaprt.

Torek, 12. aprila ob 20. uri: »Dva tucata rdečih rož«, Red A.

»Stehernik« prvič v Narodnem gledališču. Za Veliko noč pripravlja mariborska drama eno največjih svetovnih prispodobnih slik iz najglobljih tajn to in onostranskega življenja. To tudi zunanje veličastno, prenovljeno delo neznanega, prastarega vira se vzpori na Veliko nedeljo prvič izza obstoja Narodnega gledališča v Mariboru.

Meiniki

Avto je

Stroj za pokončavanje naših cest. Stroj za gaženje ljudi, gosi in kokoši. Priprava za oviranje cestnega prometa. Mora za zavarovalnice. Požiralec kilometrov. Pečenka za davkarje. Vir dohodkov za zdravnike in kazenske zagovornike. Naprava za kaljenje nočnega miru. Aparat za plašenje konj. Tihi družabnik pogrebnega zavoda.

Razne vesti

Nj. Vis. knez namestnik Pavle je včeraj osebno prisostvoval slavnostni skupščini Rdečega križa v Beogradu ob priliki proslavitve 50letnice in je pozdravil skupščino s toplimi pozdravnimi besedami, v katerih je poudarjal važnost Rdečega križa v dobrobit naroda in države.

Desettisoči so pospremili včeraj na zadnji poti velezaslužno častno dvorno damo Franjo Tavčarjevo, ki so jo iz Ljubljane pripeljali na Visoko, kjer so Sokoli dvignili krsto in ponesli njene zemске ostanke skozi drevored v smrekov gaj, kjer je kapela in grobnica Tavčarjevih in kjer ima velika žena in pokojnica svoje poslednje domovanje.

Senator je postal drugi podstarešina SKJ g. Djura Paunkovič.

Umrl je v Zagrebu bivši šef zagrebške policije dr. J. Bedeković.

Občni zbor dravske sekcije združenja poštinskih uradnikov je bil včeraj v Ljubljani. Iz poročil je povzeti, da so si poštni uradniki ustanovili v okrilju sekcije svoj ženski odsek. Socialna prizadevanja organizacije so se zrcalila v naporih, da se čim prej uresniči načrt okrevališča za bolne člane na Pohorju. Sekcija je v ta namen dobila od osrednje uprave znesek 200.000 v gotovini in 60.000 din v znamkah. Od 730 uradnikov v območju ljubljanske direkcije jih čaka na upravičeno napredovanje 489 ali 70%.

Občni zbor Gasilske zajednice dravske banovine je bil včeraj v Ljubljani. Zjednica šteje 26 žup, med katerimi je najmanjša Maribor-mesto, ki šteje dve četi, največja pa Murska Sobota, ki šteje 105 čet. Gasilska zajednica šteje 942 čet z 31.000 člani, ki imajo nad 600 gasilskih domov in orodij, 665 ročnih brizgaln in 124 berglov, 481 motornih brizgaln ter cevi nad 215.000 m. Skupno premoženje gasilskih čet v Sloveniji znaša okoli 56 milijonov din. Gasilske čete v Sloveniji so sodelovale v preteklem letu pri 668 požarih. V okviru občnega zbora so se sprejela tudi pravila o novi gasilski Nabavljajni zadrugi.

Politična obzornje

Odmev obč. volitev v Ormožu

V odgovor na članek, priobčen v »Slovencu« z dne 3. aprila t. l., pod gornjim naslovom, v katerem je znani dopisnik izlil ves svoj srd in gnev v pretežni večini le na pripadnike »nepolitičnega in nacionalnega društva«, torej Sokolskega društva. Ker so mu ti prav gotovo hud trn v peti, podajamo radi resnice naslednje pojasnilo:

V kolikor je članstvo tega društva prizadeženo na motenju z žvižganjem te »spontane in krasne manifestacije«, pri kateri se je med minimalnimi vzkliki kralju in domovini čulo večkrat tudi »živijo slovenski fantje« in sl., pripominjamo, da so bili tedaj vsi ti motilci brez sokolskih znakov in kot taki niso predstavljali ničesar vidnega, kar bi jih vezalo z organizacijo po geslu »Le naprej brez miru«, torej so bili le kot svobodni državljani. Tudi ni res, da bi se ti kar penili od jeze pri gledanju te »veličastne povorke«. Gotovo pa je, da so jih prijetno zabavali prizori, ko se je večina manifestantov, med katerimi je, da bi bilo njih število večje, sodelovala tudi šolska mladina in nosila slov. zastavo, precej pozibavala. Tudi ni res, da bi od strani teh pripadnikov prišlo do napada z odprtim nožem, pač pa so g. dopisniku na razpolago fotografije, na katerih lahko spozna, čigavi pripadniki so oni, ki so se pretepali. Ravno tako ne drži trditve, da so se vršili dejanski napadi na žene njih moč (g. dopisnik verjetno ne pozna in ne razume pomena besede dejanski napad). Res pa je, da dotični, ki je z živijo klič pozdravljaj gospo v rokavicah, ni bil in ni pripadnik Sokolskega društva Ormož. Ravnotako ni znan slučaj, da bi moralo vodstvo meščanske kot ljudske šole odločno poseči vmes glede »čuk-anja«. Res pa je, da je Sokolsko društvo zaprosilo obe vodstvi za kaznovanje krivcev, da se v nadalje prepreči trganje, teptanje in kradenje sokolskih znakov s sukenj sokolske dece po mladini, ki sprejema svojo vzgojo pri fantovskih odsekih. Bil je celo slučaj, da je tak otrok med sv. mašo v tukajšnji cerkvi utrgal in odnesel sokolskemu priroku nje-

O tem in onem

Če bi imelo leto 13 mesecev

Ze dolgo razmišljajo napredni ljudje v raznih državah o izpremembi sedanjega gregorijanskega koledarja, ki naj bi se poenostavil tako, da bi bolje odgovarjal duhu in zahtevam časa. Koledar, ki ga je uvedel leta 1582 Gregor XIII. in ki je v veljavi še zdaj, seveda ni slab. Za takratne čase je bil celo drzen poskus uspešno spraviti v okvir in razčleniti onih 365 dni, 5 ur, 48 minut in 45 sekund, ki tvorijo leto. Moderni svet pa že dolgo čuti potrebo po splošnem koledarju, v katerem bi se veliki prazniki kakor velika noč začeli samo določenega dne vsako leto enako in v katerem bi bili vsi meseci po možnosti enaki.

O reformi koledarja razmišlja Društvo narodov že od leta 1920 in letos naj bi bil koledar končno reformiran. Prihodnje leto bo namreč zadnje za prihodnjih 11 let, ko bi se dal koledar reformirati, ker se začne leto 1939 z nedeljo. Po reformiranem koledarju bi se začelo vsako leto z nedeljo in imelo bi po 24 dni v 13 mesecih. 30. decembra bi sledil zadnji dan v letu in sicer sobota, ki bi bila brez datuma. Tako bi si sledili dve soboti, ker bi se vsak mesec začel z nedeljo in končal s soboto. Vsakega četrtega leta bi bil po nedelji 30. junija prestopni dan, ki bi izravnal, kakor doslej, nastale razlike. Velika noč bi se začela 1., 8., 15. ali 22. aprila. Čeprav je pa poseben odbor Društva narodov priznal reformo za praktično in lahko izvedljivo, in so nekatere države kakor Francija, Nemčija in Sovjetska Rusija že pristale na njo, ni gotovo, ali bo koledar reformiran že letos. Vedno večja politična napetost vpliva tudi na Društvo narodov, ki bo menda itak kmalu zaspalo. Če pa letos

gov znak. Žalostni so ti pojavi, ko se za hujškanje in mržjo poslužuje mladina, še žalostnejše pa je, če se ti dogodki pozneje pokažejo v drugi luči. Če se sokolska deca na ta način napada po ulicah in v cerkvi ter sramoti z nepristojnimi psovkami, je jasno, da se bo mladina tudi sama na svoj način branila. Nikdo pa pri njej ne more doseči, da bi vsak napad mirno prenesla, kar bo uvidel vsak, ki le količikaj pozna otrokovo dušo. Da pa ravno Sokol v Ormožu ni tak, kakor je opisano v citiranem članku, je jasno tudi iz tega, ker je fantovsko okrožje v Ormožu zaprosilo Sokolsko društvo za dovoljenje, da sme na njegovem letnem telovadišču v Tyrševi grabi prirediti svoj javen nastop. Če bi se država morala zahvaliti temu sokolskemu društvu za njegovo vzgojo, kot to navaja g. dopisnik, si fantovsko okrožje gotovo ne bi upalo telovaditi na zemljišču, ki je last Sokola. K zadnjemu odstavku glede reda in čiščenja v »viteških vrstah«, pa priporočamo g. dopisniku čisto na kratko: »Pometaj najprej pred svojim pragom, šele nato pa pred sosedovim«. Toliko v pojasnilo g. dopisniku, s priporočilom, da v bodoče poroča resnično in dejansko stanje, ostalim čitateljem pa v vednost, da si napravijo jasno sliko o »Slovenčevih« poročilih.

koledar ne bo reformiran, utegne za daljšo dobo zaspiti tudi to vprašanje.

Dežela 100 letnikov

Če moremo verjeti turškemu časopisu, živi zdaj v Turčiji okrog 30 starcev, ki so že prekoračili 130. leto. Večina njih živi v vzhodni Mali Aziji. To so kmetje, ki so se hranili v prvi vrsti z jogurtom, pili lipov čaj in se izogibali alkoholnih pijač. Najstarejši mož Turčije je zdaj star 165 let in živi v Elazizu. Udeležil se je grško-turške vojne pred 110 leti, boril se je kot turški vojak proti srbskim ustanem in slednjič se je udeležil tudi krimske vojne. Starec ima še zdrave zobe, spi dnevno samo po štiri ure in kadji pipo, samo sliši že zelo slabo. V neki vasici v okolici Elizaza pa živi njegova sestrična, ki velja za najstarejšo ženo Turčije. V splošnem živi zdaj v Turčiji 6240 nad 100 let starih ljudi. Zanimivo je, da je med njimi dobra polovica žensk.

Pomlajevalni vitamini

Newyorški zdravnik Stern je na vseameriškem medicinskem kongresu v Havani izjavil, da je odkril vitamin J, s katerim je pri poskusih dosegel pomladitev starih organizmov. Novega odkritja v zdravniški vedi bodo brez dvoma vesele stare in vneče lepote, še bolj pa morada tisti politiki širum zemeljske oble, ki jim je starost zlezla v ude in možgane. Novi vitamin J preganja namreč tudi živčne bolezni, je dober proti raku, sklerozi in išijasju. Je torej vesoljno sredstvo. Koliko pa pomaga, bodo povedali osemdesetletniki, kadar se preleve v krepke štiridesetletne može.

Radi nožnih nohtov — ločitev

Zakaj v Ameriki ločijo zakone, so priobčili nekateri njunorški listi iz sodnih listin. Neki mož je tirjal ločitev od svoje žene, ker si ni hotela prirezati nohtov na nogi, da ga ne bi mogla več praskati. Drugemu spet je bilo odveč, ker je jemale žena v posteljo svoja dva ljubljena — psa in se od njih ni hotela ločiti. Sedaj so jo ločili pač od moža. Žena nekega odvetnika je tirjala ločitev, ker je njen mož strastno zbiral fotografije vojvodinje Windsorske. Spet drugi mož je tožil svojo ženo, da je do ušes zaljubljena v indijskega Gandija, ki ga je poznala zgolj iz časopisja. Amerikanski sodniki torej nimajo lahkega posla.

Pijanci morajo za kazen cepiti drva

V ameriški državi Ohio so izdali zakon, ki se ga pijanci zelo boje. Sklenjeno je namreč, da morajo vsakega pijanca, ki v pijanosti maheda po cesti, prijeti ter ga poslati za kazen cepiti drva. Vsak tak pijanec mora nacepiti kup drv. Če kak pijanec s svojo pijanostjo ovira ulični promet, mora potem za vsako minuto zastoja cepiti drva po eno uro. To bi bilo zelo zdravo tudi pri nas.

Sonce izžareva toploto 6000 stopinj

Kar je za naše pojme in mere strahovita vročina. A zvezdoslovci pravijo, da je

sonce ugašajoča zvezda. So zvezde, ki jih zaradi njihove toplote ne moremo videti. Ko so odkrili razne nove zvezde, so dognali, da imajo nekatere do 50.000 stopinj vročine. Njihovi žarki niso več podobni sončnim, marveč presvetljujejo vsako telo — imenujejo jih ultraviolettne žarke. — Pred desetletjem so odkrili zvezdo, ki je 3000 krat večja od sonca, njen premer je 20 krat večji od razdalje zemlje do sonca. Daljavo zvezd merijo zve-

zdoslovci po času, v katerem dospejo zvezdni žarki do zemlje. Sončni žarki dospejo n. pr. do zemlje v 6 sekundah. Poznajo ozvezdje, čigar svetloba rabi do zemlje 2 milijona svetlobnih let. To je razdalja, katere se z navadnimi številkami metrov in kilometrov ne da več napisati.

Spomnite se CMD!

Razno

2500 DIN
potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Priložite znamke! 2057

ZA VELIKONOČNI KRUH.
pince, počice in drugo pecivo sprejema naročila in se priporoča pekarna Čebokil. 2031

Na zalogi imam kompletne **SPALNICE IN KUHINJE** izdelujem po naročilu vse stanovanjske opreme, stavbna dela in popravila. Solidna izdelava! Nizke cene! Se priporoča Ivan Iršič, mizarstvo, Maribor, Mlinska ul. 21. 1977

AVTOTAKSI
Leonid Kvitek, Maribor, Magdalenska ul. 34. telefon 28-82 1971

Prodaj

Prodaj ali dam na račun **TRGOVINO** na prometnem kraju. Naslov v upravi. 2117

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
oddam. Splavarska 6. 2121

OPREMLJENO SOBO
z vso oskrbo ali samo stanovanje poceni oddam. — Vprašati Rotovski trg 8. 2115

Službo dobi

UČENKO SPREJMEM
Izdelovanje senčnikov, Slovenska 26. 2120

Iščem **MLADO PRODAJALKO** simpatično, za buffet, z znanjem nemškega jezika. Pomudbe na upravo »Večernika« s sliko pod »Mlada«. 2116

Širite »Večernik«

Stanovanje

STANOVANJE
oddam takoj. Beogradska ulica 18. 2119

Iščem **plačilnega natakarja** s kaveljco za okraj pri morju. Zasluzek sigoren. Takojšnja vprasanja v gostilni »PRLEK«, Tattenbachova 22. 2114

Zahvala

Ob priliki smrti vladnega svetnika, gospoda

Blaž-a Bonč-a

izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo. Posebno se zahvalujemo gosp. dr. Pavliču, za zdravniško nego v njegovi težki bolezni, očetom frančiškanom, pevskega društva »Jadran«, gospodu poštnemu sekretarju Ante Kuss-u za njegov nagrobni govor, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so blagega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 11. aprila 1938.

Žalujoci ostali.

Otvoritev podružnice

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da otvorim z jutrnjim dnevom 12. aprila na Tržaški cesti (v Lešnikovi hiši)

podružnico

Prizadeval si bom cenjene odjemalce postreči s prvovrstnim, svežim, prekajenim mesom ter prvovrstnimi izdelki raznih klobas.

Za obilen obisk se priporoča

A. TAVČAR.

Žarota v vezrik

Vstaja, ki je izbruhnila v noči na 9. junij v letu 1762. v Petrogradu, ki jo je vodil Grigorij Grigorjevič Orlov, je postavila na ruski prestol Katarino II. Tako je postala ta samozvanka vladarica ogromne Rusije, ker so pravega carja in Katarininega moža Petra III. v isti noči ubili. Katarini se je izpolnila največja želja in obenem tudi Grigoriju Grigorjeviču Orlovu — njenemu ljubljencu. Da bi postal soprog carice in zasedel z njo ruski prestol — to se je zdelo Grigoriju Orlovu, topničarskemu stotniku dogodek najbližje bodočnosti. Saj ga je Katarina prav tako strastno ljubila kakor on njo! In vendar...

Kako pomembna je besedica, vendar. Pogosto je podobna mejniku, ki deli dvoje popolnoma različnih svetov.

Prvi korak, ki ga je naredila carica za

svoje samostojne vlade, je bil pregled vojske. Carica, ki je bila oblečena v uniformo in oborožena z mečem, so pozdravljali ruski polki z navdušenim, odkritosrčnim in viharim »Ura!«

Ko se je polegel vihar grmečega pozdravljanja, je hotela carica nagovoriti vojsko; nepričakovani dogodek pa jo je ustavil za trenotek.

Kljub vsem kaznim in strogi disciplini, je stopil iz prvih vrst mlad mož, visoke, toda pravilne, da celo lepe postave proti carici. Katarina II. se ga je skoraj prestrašila.

Ali hoče mladi mož maščevati njenega soproga Petra III? Ta misel ji je stisnila srce.

Ko se ji je približal na nekaj korakov, jo pozdravi in nagovori s krepkim glasom:

»Uniforma carske milosti ni popolna — na sablji Vaše milosti ni — čopa.«

Po teh besedah odpne od svoje sablje svileni čop in ga da Katarini, ki je med

tem pogledala na ročaj svoje sablje in opazila, da v resnici nima predpisanega obeska. Predpisani obsek je po pruskem vzorcu uvedel v rusko vojsko Peter III. in ga pod kaznijo zapovedal.

Carica se je nasmešnila; ljubko zadovoljno je gledala drznega mladeniča, ki se je upal pred vso armado očitati pomankljivost njene uniforme, sprejela je ponujeni obsek in ga takoj pripela na predpisano mesto.

Drzni vojak nato zopet pozdravi Katarino in se vrne na svoje mesto. Ta drzin čin pa ni dal ruskemu narodu samo izvrstnega državnika, ampak tudi izvrstnega vojskovodjo, ki je zadal mnogo ran slovanskim muslimanskim sosedom Tatarjem in Turkom.

Dogodek pa je postavil kup ovir, na katerih se je moral hitro razbiti namen Grigorija Grigorjeviča Orlova, da bi s Katarino delil ruski prestol.

S svilenim čopom v roki je dne 9. junija 1762. prvič stopil na svetovno pozo-

rišče — Grigorij Aleksandrovič Potemkin. Carica je končala pregled vojske, ki jo je navdušeno nagovorila, in se vrnila v zimski dvorec.

Drugi dan je pozvedovala po vojaku, ki ji je ponudil svileni obsek. Izvedela je njegovo ime in da se je mladi Potemkin, ki je končal študije na gimnaziji v Smolensku in vseučilišču v Moskvi, hotel posvetiti duhovskemu stanu, vendar pa se je premislil in se raje oprijel meča kakor pa križa.

Istega dne je bil povišan v častnika. Od tega časa je Potemkin hitro napredoval, dokler ga ni carica izbrala za svojega komornika.

Grigorij Orlov je takoj videl, da ima tekmeča, in to zelo nevarnega tekmeča. Uporabil je zato ves svoj vpliv na carico, vpliv, ki je bil takrat še dovolj močan, da so Potemkina poslali z nekim poslanstvom na Švedsko.

(Dalje.)